

Základná škola, Prokofievova 999/5

851 01 Bratislava

INTERNÁ NORMA

Druh normy:

Etický kódex

Základnej školy, Prokofievova 999/5, 851 01 Bratislava

číslo: 08/P/2022

Účel Príkazu:

Tento príkaz stanovuje Etický kódex zamestnancov zamestnávateľa Základná škola, Prokofievova 999/5, 851 01 Bratislava

Oblasť platnosti:

Príkaz je platný pre všetkých zamestnancov zamestnávateľa Základná škola, Prokofievova 999/5, 851 01 Bratislava (ďalej len škola, ZŠ).

Počet strán: 8

Počet príloh: 0

Vzťah k už vydaným interným normám ZŠ:

Tento príkaz ruší vnútorný predpis školy, ktorý nadobudol účinnosť 30.10.2012.

Gestorský útvar: Riaditeľ ZŠ	Schválil: Mgr. Diana Mosná, PhD. Riaditeľka podpis	Dátum schválenia: 31.01.2022 Dátum účinnosti: 01.02.2022
--	---	---

Zásady práce s vnútorným predpisom

1. Pridelenie vnútorného predpisu:

Etický kódex bol pridelený:

Dátum	Meno a priezvisko zamestnanca	Funkcia	Podpis
	Mgr. Diana Mosná, PhD.	Riaditeľ	
	Mgr. Janka Loišová	Zástupca riaditeľa pre 2. stupeň, špeciálne triedy	
	PaedDr. Milena Chytilová	Zástupca riaditeľa pre 1. stupeň, ŠKD	
		Supervízor*	
		Koordinátor školského podporného tímu*	
	Eva Šoókyová	Vedúca ŠKD	
	Ing. Michal Belányi	Vedúci ekonomicko – prevádzkového útvaru – ekonóm školy	
	Soňa Záhorcová	Vedúca školskej jedálne	
	Mgr. Mária Bubancová	Predseda ZO OZ	

* vyber podľa potreby, alebo ponechaj obidvoch

2. Uloženie vnútorného predpisu

Etický kódex bude trvalo uložený v Útvare riaditeľky školy (ďalej „riaditeľ školy“ vo všetkých gramatických tvaroch) a Vedúceho ekonomicko – prevádzkového útvaru a je prístupný aj v kancelárii zástupkyň školy všetkým zamestnancom.

3. Oboznámenie s vnútorným predpisom

Zodpovedný vedúci zamestnanec organizačného útvaru, úseku je povinný bezodkladne najneskôr na najbližšej porade útvaru po pridelení Etického kódexu zabezpečiť preukázateľné (proti podpisu) oboznámenie všetkých zamestnancov s týmto poriadkom a zároveň informovať o tom, kde bude trvalo uložený.

Článok I.

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

1. Etický kódex priamo nadväzuje na Pracovný poriadok zamestnávateľa Základná škola Prokofievova 999/5, 851 01 Bratislava.
2. Etický kódex školy (ďalej len „etický kódex“) je všeobecným určením hodnôt a princípov, ktorými sa riadia zamestnanci školy vo svojej každodennej práci, ktorá si vyžaduje vysoký stupeň zodpovednosti, odbornosti a dodržiavania etiky.

Článok II.

KÓDEX – ETICKÝ RÁMEC

1. Znalosti a profesionalita

- a) Znalosti a **profesionalitu** zamestnanci získavajú vzdelávaním, ktoré zvyšuje odbornú a kvalifikačnú úroveň a zároveň im pomáha osvojiť si sociálne zručnosti a schopnosti.
- b) Uplatňovanie získaných odborných vedomostí a sociálnych zručností je nevyhnutnou podmienkou pre prácu a kvalitný výkon zamestnanca školy.

2. Profesionálna bezúhonnosť

- a) **Profesionálna** bezúhonnosť ako základná hodnota etického kódexu vyžaduje, aby zamestnanec školy dodržiaval všetky povinnosti stanovené zákonom č. 138/2019 Z.z. o pedagogických a odborných zamestnancoch v znení neskorších predpisov
- b) a zákonom č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, Zákonníkom práce, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi školy.
- c) V osobnom živote sa zamestnanci školy vyhýbajú takému konaniu, ktoré by mohlo spochybniť ich **profesionálnu** bezúhonnosť v práci.

3. Zdvorilosť a rešpekt

- a) Spôsobom správania vytvárať priestor pre korektné vzťahy vzájomne medzi zamestnancami školy, zákonnými zástupcami, príbuznými a vonkajšími subjektmi (vonkajšie subjekty).
- b) Vzbudzovať u vonkajších subjektov rešpekt, reagujúc empatiou, zdvorilosťou a pochopením s ohľadom na špecifiká a rozmanitosť podmienok vonkajších subjektov.

4. Angažovanosť a oprávnenosť :

- a) Zamestnanec školy **sústavne sleduje a aplikuje novú legislatívu, dôsledne pozná a aplikuje všetky** právne normy, určené pre jednotlivé oblasti výkonu svojej práce.
- b) Zamestnanec školy nevykonáva činnosti nad rámec zákonom stanovených oprávnení.

5. Nezávislosť, objektívnosť a nestrannosť

- a) Princíp nezávislosti, objektívnosti a nestrannosti je najvyšším kritériom profesionálneho spôsobu konania zamestnanca školy.
- b) Nevyhnutnou podmienkou zamestnanca školy je jeho nezávislosť vo vzťahu ku vonkajším subjektom a pre dodržanie tejto podmienky sa musí zdržať konania, ktoré by mohlo jeho nezávislosť spochybniť.

6. Konflikt záujmov

- a) Zamestnanec školy sa vyhýba každému konfliktu záujmov odmietaním darov, **výhod** a pozorností, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť jeho **objektívnosť**, nezávislosť a nestrannosť.
- b) Zamestnanec školy **nezneužíva** svoje postavenie na súkromné účely a vyhýba sa vzťahom, ktoré prinášajú so sebou riziko korupcie a ktoré by mohli spochybniť jeho objektívnosť a nezávislosť.
- c) Zamestnanec školy **zachováva mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom svojej práce**. Taktiež nerozširuje a **nezneužíva** získané informácie, ktoré by mohli poškodiť **iných**.

6. Etika obliekania a úpravy zovňajšku

- a) Zamestnanec školy dbá na čistotu a primeranú úpravu svojho zovňajšku.
- b) Oblečenie zamestnanca školy je primerané činnosti, ktorú v danom čase vykonáva.

7. Ochrana dobrého mena a majetku školy

- a) Každý zamestnanec školy na verejnosti reprezentuje nielen sám seba, ale takisto školu, ktorej je zamestnancom. Z tohto dôvodu by každý zamestnanec mal dbať o dobré meno školy a o ochranu jej záujmov.
- b) Každý zamestnanec je povinný ochraňovať duševné vlastníctvo i materiálne bohatstvo školy. Telefóny, faxy, e-mail, rovnako ako aj počítačové vybavenie vrátane hardvéru a softvéru by mali byť využívané len na pracovné účely.

8. Diskriminačné praktiky

V súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky a vnútorným predpisom školy na zákaz diskriminácie, je zakázaná diskriminácia zamestnancov a žiakov školy.

Článok III.

ETICKÝ KÓDEX UČITEĽA

Etický kódex učiteľa priamo nadväzuje na Etický kódex školy.

PREAMBULA

Učiteľské povolanie patrí medzi tie profesie, ktoré si etický kódex vyžadujú. Poslaním učiteľa je chrániť najvyššie ľudské hodnoty, dôstojnosť človeka a slobodu na ceste za vzdelávaním v duchu demokratických princípov. Učiteľ vytvára v škole takú atmosféru, aby žiak bol šťastný, spokojný a rád sa vzdelával. Škola je dielňou ľudskosti a úcty k životu. Zmyslom činnosti učiteľa je to, aby žiakovi vytvoril podmienky na optimálny rozvoj celej jeho osobnosti.

Učiteľ šíri kultúrne bohatstvo svojho národa a svojej spoločnosti, ovplyvňuje ju a vytvára v nej nové, vlastné podnety. Vedie žiakov k úcte a poznaniu kultúrneho bohatstva aj iných národov, preto sústavne zvyšuje svoju profesionálnu úroveň.

Cieľom etického kódexu je upresniť morálne povinnosti učiteľa a byť meradlom ich posúdenia. Snaží sa pedagógovi uľahčiť jeho vlastné sebahodnotenie a môže slúžiť i k obrane pedagóga pri neoprávnenej kritike a výčitkách zo strany občianskej a rodičovskej verejnosti, prípadne štátnych a samosprávnych orgánov i mimovládnych zoskupení /organizácií/.

Etický kódex poskytuje i pozitívnu orientáciu v mravných aspektoch vykonávanej práce a správnu sebakontrolu toho, kto ju vykonáva. Kódex má slúžiť aj ako zdroj pozitívnej pracovnej motivácie a uvedomenia si vznešenosti pedagogickej práce a stavovskej spolupatričnosti. Chce zároveň uľahčiť osobnú identifikáciu s vykonávaným povolaním a jeho akceptovanie prispeje aj ku skvalitneniu náročnej učiteľskej práce.

A. ZÁKLADNÉ NORMY UČITEĽSKEJ PROFESIE

1. Učiteľ si je vedomý svojej zodpovednosti, ktorou spoluvytvára etické vlastnosti a ľudsky mravné kvality mladej generácie. Je vzorom pre spoločnosť.
2. Učiteľ prispieva k tvorbe kvalitných medziľudských vzťahov a ich udržiavaniu a podieľa sa na vytváraní atmosféry vzájomnej dôvery a úcty.
3. Učiteľ sa neustále vzdeláva, projektuje si celoživotné vzdelávanie, zvyšuje svoju kvalifikáciu a snaží sa získavať najnovšie informácie a poznatky zo svojho odboru. Je tvorivou osobnosťou, a preto je otvorený zmenám a stále hľadá nové poznatky a nové riešenia.
4. Učiteľ má pri výkone svojej profesie základné práva a slobody zaručené Ústavou Slovenskej republiky bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.
5. Učiteľ vyznáva a otvorene sa hlási k ideálom demokracie a humanizmu. Svojím konaním a vystupovaním zvyšuje spoločenský status učiteľa. Je nezávislý a slobodný, ale jeho voľba nesmie urážať ľudskú dôstojnosť a šíriť násilie. O svojom pôsobení podáva pravdivé informácie, aby mohli byť objektívne posúdené jeho kompetencie. Nepredkladá žiakom svoje názory a myšlienky ako jedinú správnu možnosť.

6. Učiteľ odovzdáva mladej generácii kultúrne dedičstvo národa a ľudskej spoločnosti a vzhľadom na tradície pôsobí ako spolutvorca súčasnej i budúcej kultúry, čo však predpokladá jeho vzdelanosť a tvorivého ducha.
7. Učiteľ si je vedomý svojej omylnosti, a preto ak pochybí, musí si vedieť priznať chybu a byť schopný niesť za ňu zodpovednosť. Získané informácie a podnety dokáže kriticky prehodnotiť a následne ich uplatniť v praxi.
8. Učiteľ počas výchovno-vzdelávacieho procesu nesmie brať na zreteľ komerčné hľadisko, vlastný prospech a úžitok, ale musí sa riadiť svojim svedomím, pozitívnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiaka a vedeckými poznatkami.
9. Učiteľ má právo odmietavo zareagovať a vystúpiť, keď nariadenia sú v protiklade so všeobecne uznávanými základnými ľudskými hodnotami a jeho svedomím. Toto však predpokladá a vyžaduje správnosť morálneho svedomia pedagóga, ktoré mu umožňuje vziať na seba zodpovednosť za vykonané činy.

B. PRÁVA A POVINNOSTI UČITEĽA A ODBORNÉHO ZAMESTNANCA VOČI ŽIAKOM

1. Učiteľ rešpektuje žiaka ako rovnocenného partnera so všetkými občianskymi právami a povinnosťami a právami i povinnosťami vyplývajúcimi z Deklarácie práv dieťaťa a z iných dokumentov a právnych noriem platných na území Slovenskej republiky. Vzťah učiteľa a žiaka je postavený na vzájomnej úcte a pochopení a vzájomnej ústretovosti.
2. Učiteľ zaručuje rovnaký prístup ku všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať. Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti, na ochranu mena, ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.
3. Učiteľ prihliada na špecifické výchovné a vzdelávacie potreby jednotlivých žiakov, vyžadujúcich si individuálny prístup. Je povinný zrozumiteľne, veku primerane a v súlade s platnými základnými pedagogickými dokumentmi žiaka vzdelávať a vychovávať.
4. Učiteľ žiakom podáva fakty a informácie pravdivé, objektívne a neskreslené. Snaží sa žiakom poskytnúť komplexný a objektívny prehľad informácií v danej problematike bez ohľadu na vlastné presvedčenie a vlastné konanie.
5. Učiteľ nesmie žiakovi úmyselne či vedome ublížiť. Má právo a povinnosť dohliadať na zdravý fyzický a mentálny vývoj žiaka, v prípade jeho ohrozenia bezodkladne na to upozorniť rodičov, resp. zákonných zástupcov žiaka, prípadne príslušné orgány a inštitúcie. Učiteľ nesmie napomáhať alebo sa zúčastňovať na porušovaní cti a dôstojnosti žiaka, je povinný oznámiť príslušným orgánom podozrenie z hrubého alebo krutého zaobchádzania a týrania žiaka.
6. Učiteľ vedie svojich žiakov k samostatnosti a ku kritickému mysliu. V rámci svojich a žiakových schopností a možností sa snaží o komplexný rozvoj žiakovej osobnosti.
7. Učiteľ nesmie akýmkoľvek spôsobom zneužiť dôveru a závislosť žiaka, rodičov resp. jeho zákonných zástupcov.

8. Na odborného zamestnanca školy sa vzťahujú práva a povinnosti učiteľa.

C. PRÁVA A POVINNOSTI UČITEĽA VOČI – ZÁKONNÝM ZÁSTUPCOM – RODIČOM

1. Učiteľ rešpektuje úlohu a zodpovednosť rodičov ako hlavných činiteľov vo výchove ich vlastných detí a usiluje sa o spoluprácu s nimi tak, aby výchovné pôsobenie bolo pokiaľ možno jednotné a v prospech žiaka. Preto s nimi spolupracuje a poskytuje im profesijnú pomoc pri výchove.
2. Učiteľ pravdivo, pravidelne a zodpovedne informuje žiaka, jeho rodičov resp. zákonných zástupcov o výchovno-vzdelávacích úspechoch a neúspechoch žiaka, o výsledkoch spoločnej vzdelávacej a výchovnej práce, o prípadných problémoch, ťažkostiach a prípadných rizikách, ktoré môžu nastať. Ak je to potrebné, prejednáva s nimi formu pomoci dieťaťu a spoločný výchovný postup.
3. Učiteľ, po dohode alebo v stanovenom čase, poskytne konzultácie ohľadom výchovno-vzdelávacieho procesu rodičom resp. zákonným zástupcom žiaka. Napomáha rozvoju vzájomných vzťahov a spolupráce medzi rodičmi a učiteľmi, prípadne vedením školy. Tieto vzťahy buduje na základe vzájomnej úcty a dôvery.
4. Učiteľ pravdivo prezentuje pozitívne aj negatívne výsledky svojej práce, práce svojej školy alebo školského zariadenia.
5. Učiteľ považuje informácie o rodinách, ktoré získa pri svojej práci za mimoriadne dôvernú, zaobchádza s nimi zodpovedne a chráni tak osobnú dôstojnosť žiakov a členov ich rodín.
6. Na odborného zamestnanca školy sa vzťahujú práva a povinnosti učiteľa.

D. PRÁVA A POVINNOSTI UČITEĽA VOČI KOLEGOM

1. Učiteľ spolupracuje pri výchove a vzdelávaní s ostatnými kolegami, ktorí súčasne vzdelávajú a vychovávajú žiaka, spolupracuje s učiteľmi, ktorých vzdelávaním a výchovou prešli a tými, ktorí budú žiaka vzdelávať a vychovávať v nasledujúcom období. Požiada iného učiteľa, prípadne iného odborníka o konzultáciu vždy, keď si to vyžaduje záujem žiaka a okolnosti. Závery je vhodné dokumentovať písomne.
2. Učitelia sa navzájom podporujú a navzájom si pomáhajú bez ohľadu na to, na akom poste a na akom type školy, či školského zariadenia pôsobia. Pestujú vzájomnú kolegiálnu, profesionalitu, úctu, hrdosť na svoje poslanie v slovenskej spoločnosti.
3. Učitelia sa navzájom podporujú a pomáhajú si pri ďalšom vzdelávaní vo svojom odbore, pri rozširovaní svojho kultúrneho a poznatkového obzoru a v ďalších oblastiach.
4. Učitelia navzájom pestujú vzájomnú solidaritu a spolupatričnosť, svojím dielom prispievajú k medzinárodnej kooperácii a prestíži výchovno-vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky.
5. Učiteľ sa nepreferuje len svoj predmet, ale spolupracuje s inými učiteľmi a vytvára medzipredmetové vzťahy, nezasahuje do kompetencií a rozhodnutí svojich kolegov.

6. Učiteľ nesmie podľahnúť pocitu falošnej kolegiality a stavovskej spolupatričnosti. Ak je svedkom neodbornosti kolegu, jeho nesprávneho či nespravodlivého správania, diskriminácie či iného negatívneho javu, konfrontuje túto situáciu s dotýčným kolegom.
7. Učiteľ nekritizuje a neznevažuje prácu kolegov v ich neprítomnosti. Ak nenastane zlepšenie, informuje o tom v prvom rade vedenie školy, následne príslušné orgány.
8. Na odborného zamestnanca školy sa vzťahujú práva a povinnosti učiteľa.

Článok IV.

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Za dodržiavanie povinností, nariadení a zákazov tohto príkazu sú zodpovední všetci zamestnanci školy.